

**ฝุ่นละอองในกรุงเทพฯ กลับมาอีกครั้ง: เบื้องต้นคาดว่าผลกระทบ
จากค่าเสียโอกาสด้านสุขภาพคิดเป็นมูลค่าประมาณ 700-800
ล้านบาท ในช่วง 1-2 สัปดาห์**

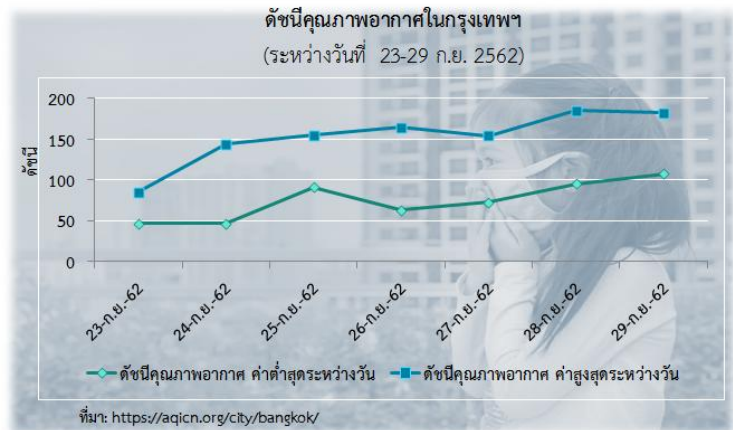
CURRENT ISSUE

ปีที่ 25 ฉบับที่ 3036

วันที่ 30 กันยายน 2562

สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินค่ามาตรฐานที่ปกคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้กลับมาเยือนอีกครั้ง ซึ่งเกิดจากสภาพภูมิอากาศนิ่งและจมตัว อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่าปัญหาฝุ่นละอองที่กลับมาครั้งนี้จะมีความรุนแรงขึ้นกว่าที่เกิดขึ้นในช่วงต้นปี 2562 ซึ่งสะท้อนว่า ปริมาณฝุ่นละอองในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีอยู่สูง และยังไม่ได้ลดระดับลงจากช่วงต้นปี

โดยจากข้อมูลดัชนีคุณภาพอากาศของ AQICN.ORG พบว่า สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินค่ามาตรฐาน¹ที่ปกคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน 2562 ที่ผ่านมา โดยสถานการณ์ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานแต่ระดับที่เกิน 100 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ในบางช่วงเวลาระหว่างวัน และในวันที่ 30 กันยายน 2562 ค่าฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานในบางพื้นที่แต่ระดับสูงถึง 202 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ในบางช่วงเวลาระหว่างวัน

สำหรับปัญหาฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานที่เคยเกิดขึ้นในหลายๆ พื้นที่ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเมื่อช่วงต้นปี 2562 ที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงกระทบต่อสุขภาพของประชาชนบางกลุ่มทำให้ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตประจำวันด้วยการหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมกลางแจ้งเป็นเวลานาน นอกจากนี้ ปัญหาดังกล่าวยังสร้างผลกระทบด้านเศรษฐกิจในมิติต่างๆ อาทิ ผลต่อเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโดยประชาชนอาจปรับแผนและชะลอการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน ผลจากค่าเสียโอกาสในการที่ประชาชนต้องมีการจ่ายในด้านสุขภาพ และผลการที่ภาครัฐจะต้องนำงบประมาณมาใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองอย่างการปฏิบัติการฝนหลวง เป็นต้น

¹ ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน (PM2.5) เกินค่ามาตรฐาน (50 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) ซึ่งเป็นระดับที่เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ (ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ)

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมิน ผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินค่ามาตรฐานที่เกิดขึ้น ณ ขณะนี้ คือ

- ผลกระทบในระยะสั้น ภายใต้สถานการณ์ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานที่คาดว่าจะอยู่ในกรอบระยะเวลา 1-2 สัปดาห์ (ระหว่างวันที่ 28 กันยายน - วันที่ 12 ตุลาคม 2562) ซึ่งน่าจะก่อให้เกิดผลกระทบจากค่าเสียโอกาสจากประเด็นในเรื่องของสุขภาพคิดเป็นมูลค่าประมาณ 700-800 ล้านบาท ขณะที่ผลต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องยังต้องติดตาม

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า สถานการณ์ฝุ่นละอองที่กลับมาอีกครั้ง น่าจะส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของกลุ่มผู้ป่วยโรคภูมิแพ้/ระบบทางเดินหายใจ และประชาชนบางกลุ่มที่ไม่ได้ป่วยเป็นโรคภูมิแพ้ก็เกิดอาการเจ็บป่วยทำให้ต้องไปพบแพทย์หรือเข้ารับการรักษาพยาบาล รวมไปถึงการที่ผู้บริโภคจะต้องซื้อหน้ากากอนามัยมาสวมใส่เพื่อดูแลป้องกันสุขภาพและการซื้อสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการดูแลสุขภาพ โดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ได้ประเมิน ค่าเสียโอกาสจากประเด็นด้านสุขภาพทั้งการรักษาและการป้องกันในเบื้องต้น (กรอบระยะเวลาประมาณ 1-2 สัปดาห์) คิดเป็นเม็ดเงินราว 700-800 ล้านบาท ภายใต้สมมติฐานที่พิจารณาจากค่าสถิติดัชนีคุณภาพอากาศของ AQICN.ORG ที่บ่งชี้ว่าคุณภาพอากาศในเดือนตุลาคมน่าจะยังไม่ถึงขั้นเป็นปัญหาที่รุนแรง แต่ปัญหาฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานอาจจะกลับมาอีกครั้งในช่วงเดือนธันวาคม ต่อเนื่องถึงช่วงต้นปี

ขณะที่ผลต่อภาคการท่องเที่ยว ศูนย์วิจัยกสิกรไทย เห็นว่า น่าจะยังไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวที่ชัดเจนนัก โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลในช่วงนี้ ส่วนใหญ่จะมีการวางแผนล่วงหน้า แต่อาจจะมีการปรับกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างวัน

ทั้งนี้ การประเมินผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานต่อเศรษฐกิจเป็นการประเมินตัวเลขเบื้องต้นในกรอบระยะเวลา 2 สัปดาห์ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จะติดตามสถานการณ์และประเมินผลกระทบตามพัฒนาการของปัญหาฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานต่อไป

- ในกรณีที่สถานการณ์ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานเกิดขึ้นต่อเนื่องยาวนานกว่า 2 สัปดาห์ที่ประเมินเบื้องต้น หรือกลับรุนแรงขึ้นมาอีกครั้ง นอกจากขนาดของผลกระทบด้านสุขภาพที่จะเพิ่มขึ้นแล้ว ก็อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบในส่วนของกิจกรรมเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ ตามมา อาทิ ผลต่อภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่อง โดยในช่วงไตรมาสสุดท้ายของทุกปี จะเป็นช่วงของฤดูกาลท่องเที่ยว ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวอาจมีการปรับเปลี่ยนจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพ รวมถึงกิจกรรมเศรษฐกิจอื่นๆ อันเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน เช่น ธุรกิจที่อยู่ในที่โล่งแจ้งอย่างร้านอาหารและสวนอาหาร เป็นต้น

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ประเด็นเรื่องคุณภาพอากาศหรือปัญหาฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน เป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งมีผลต่อเนื่องไปยังหลาย ๆ ภาคส่วน ทั้งด้านสุขภาพของประชาชนในประเทศระยะยาว ผลต่อเศรษฐกิจในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการท่องเที่ยว งบประมาณภาครัฐที่ต้องมาใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหา และค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพของประชาชน เป็นต้น ทั้งนี้ปัญหาฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน กลายเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและเกิดขึ้นทุกปีอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก ซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม เพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นและการจัดการสาเหตุของปัญหาฝุ่นละอองในประเทศไทยให้ได้อย่างยั่งยืน หน่วยงานภาครัฐควรมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม อย่างมาตรการเฉพาะหน้าที่ควรมีความต่อเนื่อง อาทิ การตรวจจับควันดำ การตรวจสอบการปล่อยมลพิษโรงงานอุตสาหกรรม และการห้ามเผาในที่โล่งแจ้ง เป็นต้น รวมถึงมาตรการระยะกลางและยาวตามที่รัฐบาลได้วางแผนไว้ นอกจากนี้ การปลูกฝังพฤติกรรมที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ก็จะช่วยบรรเทาปัญหาสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงได้ในระยะยาว

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ที่ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น